

případu. Náhrada herního práva přísluší jí proto, že kupitel losů po dobu trvání smlouvy užíval, jak bylo shora doličeno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Podle § 2 druhý odstavec splátkového zákona má kupitel prodávajícímu nahraditi podle okolností případnou škodu a zejména dáti mu přiměřenou náhradu za to, že mezi tím užíval věci. Podle § 11 platí tento předpis podle svého smyslu také o prodeji losů. Poukazuje-li zákon na náhradu přiměřenou okolnostem případu a v § 11 na smysl předpisu, přenechává soudci, by uvažoval o každém případě podle jeho zvláštností. Právem přihlédl proto i odvolací soud, uvažuje o přiměřenosti náhrady, kterou může požadovati žalovaný od žalobce, po případě o náhradě škody, ke skutečnostem, jenž uvedl znalec ve svém posudku. Přes to posoudil soud věc samostatně podle své úvahy, třebaže se jeho názory shodují s názory znalcovými. Zjistil-li soud, že žalobci byla šestkrát poskytnuta možnost výhry na sporné losy, nelze věci rozuměti jinak, než že vykonal šestkrát herní právo. Mohl-li žalovaný jinak přenechat herní právo třetímu za peníze, kdyby nebyl ho vykonal žalobce, nelze uznati jinak, než že žalovanému přísluší náhrada za herní právo i podle § 2 splátk. zák.

Nesporná skutečnost, že o náhradě herních práv jakož i úroků nebyla řeč předem, opravňuje nárok žalovaného na náhradu i podle poslední věty § 2 odst. 2 splátk. zák. Že by žalovanému příslušely jen úroky ze lhůt pozdě zaplacených, nikoli z investované jistiny, nelze dovoditi ani z § 2 splátk. zák. Co do úroků poukazuje dovolatel na obdobu prodeje nábytku, ale při tomto jde o skutečné, fysické opotřebení, čehož není při losech. Nehodí se proto obdoba ta na sporný případ.

Čís. 8930.

Předpokladem použití § 28 j. n. jest, že občanská právní věc jest podrobena tuzemské soudní pravomoci. Otázka, zda tomu tak, jest otázkou ryze procesuální. Je-li podle předpisů jurisdikční normy o místní příslušnosti nebo podle mezinárodních smluv nebo posléze podle zásad mezinárodního práva některý tuzemský soud ať z důvodů věcných ať osobních vůbec příslušným, patří věc k pravomoci tuzemského soudnictví. Okolnost, že na právní případ bylo by použití předpisů tuzemského práva, neodůvodňuje ještě pravomoc tuzemských soudů.

(Rozh. ze dne 2. května 1929, Nd I 197/29.)

N e j v y š š í s o u d zamítl návrh Anny K-ové, by byl podle § 28 j. n. určen místně příslušný soud pro její žalobu proti Volkfangu H-ovi o náhradu škody placením měsíční renty.

D ů v o d y:

Prvním předpokladem pro možnost použití § 28 j. n. jest, že jest pro tu kterou občanskou právní věc založeno tuzemské soudnictví. Kdyby tohoto předpokladu nebylo, bylo by možno pomocí § 28 j. n. podříditi tuzemskému soudnictví každou občanskou právní věc tím způsobem, že by scházející místní sudiště nejvyšší soud jednoduše určil. Musí tedy býti jisto, že právní věc, pro kterou chybí předpoklady místní příslušnosti, jest podřízena tuzemskému soudnictví (srv. motivy k § 28 j. n. str. 59). Otázka, zda určitá právní věc podléhá tuzemskému soudnictví, jest otázkou ryze procesuální, nikoli hmotněprávní (srv. k tomu Dr. Vážný »O ústrojí a příslušnosti soudů« str. 18 čís. 1, Dr. Hora I. díl str. 52 ad a), Dr. Neumann k čl. I. uvoz. zák. k j. n. str. 4 a Dr. Walker »Streitfragen aus dem internationalen Zivilprocessrechte« str. 107, 108, 110). Platí totiž zásada, že, je-li podle předpisů jurisdikční normy o místní příslušnosti, nebo podle mezinárodních smluv. nebo posléze podle zásad mezinárodního práva (čl. IX. úvod. zák. k j. n.) některý zdejší soud pro tu kterou věc ať z důvodů věcných, ať z osobních vůbec příslušným, patří tato věc k pravomoci tuzemského soudnictví. Kde tomu tak podle těchto norem není, jest tuzemská pravomoc vyloučena (srv. také motivy k čl. IX. úvod. zák. k j. n. str. 8 a 9). Článek IX. úvod. zák. k j. n. nepraví, že tuzemskému soudnictví podléhají všechny občanské právní věci, které nejsou zvlášť vyňaty, nýbrž praví, že předpisy jurisdikční normy mají se vztahovati také k občanským věcem, které jsou podřízeny tuzemskému soudnictví státními smlouvami nebo podle zásad mezinárodního práva a nejsou odňaty zákonnými předpisy pravomoci řádných soudů (tak by tomu bylo na př. podle zákona o soudech živnostenských ze dne 27. listopadu 1896, čís. 218 ř. zák.). V projednávaném případě nejde o věc, která by tuzemskému soudnictví podléhala. Navrhovatelka chce podati u tuzemského soudu žalobu o náhradu škody proti cizozemci, bydlícímu v cizozemsku, tvrdíc, že, dokud cizinec byl ještě vlastníkem parní pily v tuzemsku a dokud zde bydlel, opomenul ohlásiti úraz manžela navrhovatelky Úrazové pojišťovně dělnické, že manžel na úraz zemřel a že žalobkyně opomenutím žalovaného utrpěla škodu. Jde tu tedy o nárok na náhradu škody z bezprávného činu. Navrhovatelka podala žalobu nejprve u krajského soudu v K., odvolávajíc se na předpis § 67 j. n. a tvrdíc, že jest tu odůvodněno tuzemské soudnictví, protože podle mezinárodního práva soukromého jest sídlem deliktů omisivních ono místo, kde měl býti vykonán čin, který byl opomenut. Ale v tom směru směsuje navrhovatelka právě předpisy hmotného práva a předpisy práva formálního. Nejde tu o otázku, podle kterých hmotněprávních předpisů jest posuzovati náhradní nároky z nedovolených činů, zda podle práva místa deliktu, t. j. místa, kde bylo jednání neb opomenutí spácháno a kde má býti náhrada dána, či podle práva místa žalobního (srv. k tomu Dr. Walker »Internationales Privatrecht« str. 440, 455 až 457). I kdyby tu mělo býti použito hmotněprávních předpisů tuzemského práva, nebylo by tím ještě nijak založeno

soudnictví tuzemských soudů podle formálního práva, nebo podle mezinárodních smluv, nebo podle zásad mezinárodního práva, jak praví čl. IX. úvod. zák. k j. n. Tyto předpisy neodůvodňují místní příslušnost žádného tuzemského soudu a neodůvodňují tuzemské soudnictví vůbec. Ostatně jest pochybno, zda by i příznivý rozsudek tuzemského soudu žalobkyni prospěl a zda by rakouský soud takový rozsudek vykonal, hledíc k předpisu § 80 čís. 1 ex. ř., který platí i v Rakousku. Důvod místní příslušnosti podle § 67 j. n., na nějž se navrhovatelka původně odvolávala, byl již souhlasně procesním i rekursním soudem rozřešen ve smyslu záporném. Předpokladů jiného důvodu místní příslušnosti, zejména podle § 101 j. n. navrhovatelka netvrdila a, kdyby jej byla tvrdila, nebylo by tu předpokladu pro použití § 28 j. n. Dodati sluší, že vrchní zemský soud v Praze, jako soud rekursní projevil sice ve sporu Ck II 39/28 v usnesení ze dne 21. ledna 1929 mimochodem právní názor, že, kdyby byla bývala učiněna námitka odnětí věci tuzemskému soudnictví, že nebyla by opodstatněna. Tím však nebyla sporná otázka rozhodnuta způsobem pro nejvyšší soud závazným, neboť tento, maje použití předpisu § 28 j. n., sám zkoumá, zda jsou tu jeho předpoklady. Proto bylo výslovně uvedeno ve zdejším usnesení ze dne 4. dubna 1929, č. j. R I 198/29, vydaném v téže věci, že »za nynějšího stavu věci jest v právní moci toliko výrok rekursního soudu, odmítající žalobu pro místní nepřislušnost dovolaného soudu«.

Čís. 8931.

Žaloba o uznání nemanželského otcovství.

Posouzení nesouhlasu poručníka s provedením zkoušky krve dítěte.

(Rozh. ze dne 2. května 1929, Rv II 714/28.)

Žalobě o uznání nemanželského otcovství a o placení výživného bylo o b ě m a n i ž š í m i s o u d y vyhověno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel poukazuje na vývody svého odvolání o tom, že poručník odepřel dáti svolení, by žalujícímu dítěti byla odebrána krev k provedení nabídnutého důkazu její zkouškou, a tvrdí, že již z toho důvodu měla býti žaloba zamítnuta. V odvolání vysvětlil své stanovisko obšírněji a uvedl, že poručník zmařil provedení tohoto důkazu na jeho škodu a že tato okolnost měla býti oceněna na škodu žalobkyně a že důkaz měl býti považován za provedený. Patrně míní, že mělo býti považováno za dokázáno, že není otcem žalujícího dítěte. Proto prý měla býti žaloba zamítnuta. Pravdu měl žalovaný v tom, když vytýkal, že první soud nezaujal v rozsudku stanovisko k tomuto odporu poručníkovu. Soud má vydati rozsudek na základě ústního líčení, tudíž na základě celého líčení